

MINISTARSTVO FINANSIJA
DIREKTORAT ZA EKONOMSKU POLITIKU I RAZVOJ

Mjesečni makroekonomski indikatori

Ministarstvo finansija

MINISTARSTVO FINANSIJA
DIREKTORAT ZA EKONOMSKU POLITIKU I RAZVOJ
MJESEČNI MAKROEKONOMSKI INDIKATORI – NOVEMBAR 2017

Realni sektor

Industrijska proizvodnja u novembru bilježi mjesečni rast 11,4%, odnosno 4,0% g-n-g. Godišnji rast je opredijeljen rastom proizvodnje u sektorima “vađenje rude i kamena” (147,3%) i “prerađivačka industrija” (8,9%), dok proizvodnja električne energije i dalje bilježi pad (23,5%). U strukturi prerađivačke industrije najznačajniji rast je zabilježen u proizvodnji metala (osnovni metali 25,1%; proizvodi od nemetalnih minerala 88,4%; mašine i oprema 14,4%). Promet u turizmu u novembru pokazuje visok rast dolazaka (35,2%) i noćenja (16,8%) turista, u odnosu na novembar 2016. Rast noćenja domaćih gostiju je iznosio 11,1%, a ino turista 19,7%, pri čemu su najviše noćenja ostvarili gosti iz Srbije (15,5%), Albanije (11,6%) i Izraela (8,1%).

Inflacija

Inflacija (CPI) u novembru bilježi rast od 0,1% u odnosu na oktobar, odnosno 2,4% g-n-g. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena goriva i maziva, povrća i ostalih prehrambenih proizvoda. Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u kategorijama “prevoz” (rast 1,5%, uticaj 0,76 p.p.) i “alkoholna pića i duvan” (rast 0,1%, uticaj 0,58 p.p.). Prosječna stopa inflacije za jedanaest mjeseci iznosila je 2,4%. Inflacija mjerena HICP-om u oktobru je iznosila 3,0%, u najvećoj mjeri zbog povećanja cijena alkoholnih pića i duvana (0,73 p.p.) i usluga smještaja (1,02 p.p.). Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u novembru su 0,5% niže g-n-g, cijene iz uvoza su porasle za 3,9% (cijene duvanskih proizvoda veće su 30,0%), dok su izvozne cijene bile veće 5,1% (cijena osnovnih metala bilježe rast od 9,5%).

Zaposlenost i zarade

Na kraju novembra, bilo je 52.226 nezaposlenih lica, odnosno 9,3% više g-n-g. Stopa nezaposlenosti je iznosila 22,6% i veća je za 0,8 p.p. u odnosu na oktobar, a za 1,9 p.p. u odnosu na isti mjesec prethodne godine. U istom mjesecu, posmatrano g-n-g, broj zaposlenih je manji za 0,1%. Prosječna zarada (bruto) iznosila je 768,0 €, dok je neto zarada iznosila 512,0 € i veća je za 0,2% u odnosu na prethodni mjesec, odnosno 1,8% g-n-g.

Javne finansije

Prihodi budžeta u novembru 2017. godine naplaćeni su u iznosu od 125,5 mil.€ i viši su 11,5% g-n-g. Za jedanaest mjeseci tekuće godine prihodi su iznosili 1.380,4 mil.€ što je više u odnosu na plan i prethodnu godinu za 0,8% i 4,9%, respektivno. Izdaci budžeta u novembru tekuće godine iznosili su 157,3 mil.€, dok za period iznose 1.532,9 mil.€ i niži su za 6,0% u odnosu na plan. U periodu januar-novembar 2017.

ostvaren je gotovinski budžetski deficit od 152,5 mil.€ ili 3,6% BDP-a, dok je u novembru budžetski deficit zabilježen u iznosu od 31,9 mil.€.

Monetarni sektor

Poslovanje banaka je bilo stabilno. Na agregatnom nivou, u novembru, ostvaren je pozitivan finansijski rezultat od 36,8 mil.€. U ovoj godini ukupan kapital je zabilježio rast od 7,6%, a ukupni depoziti 11,0%. Kreditna aktivnost banaka je na godišnjem nivou veća za 11,1%, dok je u odnosu na kraj prethodne godine ostvarila rast od 12,5%. Po osnovu kredita banke su najviše potraživale od stanovništva 41,4% i privrede 35,3%. Nivo nekvalitetnih kredita bilježi pad, pa su u novembru iznosili 190,1 mil.€ i smanjeni su za 26,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je njihovo učešće u ukupnim kreditima bilo 7,0%, što je za 3,59 p.p. manje nego u novembru 2016. Privreda i dalje ima problem sa nelikvidnošću. Od ukupno 65.459 pravnih lica i preduzetnika, u blokadi je bilo 16.214, što predstavlja povećanje od 5,3% na godišnjem nivou. Ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa je iznosio 630,9 mil. € i na godišnjem nivou je povećan za 1,2%.

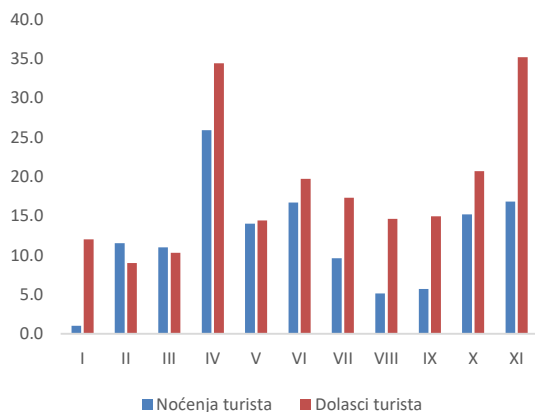
Spoljnotrgovinska razmjena

Spoljnotrgovinsku razmjenu u periodu januar-novembar karakteriše rastući trend izvoza i uvoza, u uslovima povećane izvozne proizvodnje rudarske industrije i visoke uvozne zavisnosti. Izvoz robe je iznosio 334,8 mil.€, dok je uvoz robe bio 2.072,5 mil.€, što je rast od 14,0% i 9,7%, respektivno. U izvozu je prvenstveno povećan izvoz rude boksita za 23,6 mil.€, plovni konstrukcija 14,8 mil.€ i aluminijuma 7,6 mil.€. Uvoz nafte i naftnih derivata je povećan za 36,1 mil.€, električne energije 28,5 mil.€, proizvoda od metala i nemetalnih minerala 33,2 mil.€ i gvožđa i čelika 17,9 mil.€. Uvoz mašina i transportnih uređaja smanjen je za 18,8 mil.€ ili 3,9% g-n-g (visoka baza iz 2016.).

Strane direktne investicije

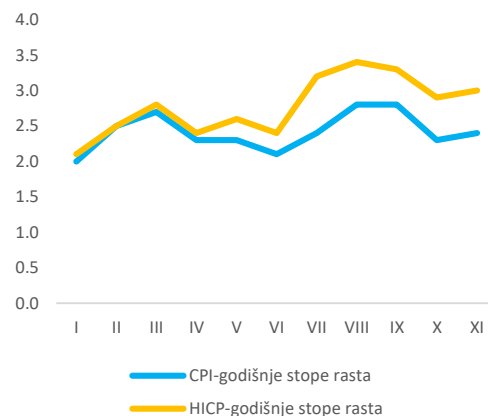
Neto priliv SDI za period januar-oktobar 2017. iznosio je 380,8 mil.€, što je 21,8% više g-n-g. Rast je opredijeljen povećanim ulaganjima u formi interkompanijskog duga i nekretnina, uz značajno manji odliv u poređenju sa 2016. Ukupan priliv SDI iznosio je 500,0 mil.€, od čega se na vlasnička ulaganja odnosilo 52,9%. Ulaganja u kompanije i banke iznosila su 28,7%, ili 4,5% manje, dok se na ulaganja u nekretnine odnosilo 24,1%, ili 17,2% više u odnosu na isti period 2016. Priliv u formi interkompanijskog duga povećan je za 33,6%, i čini 40,3% ukupnog priliva i ostalo 6,8%. Ukupan odliv SDI iznosio je 119,2 mil.€, što je 57,6% manje g-n-g (281,2 mil.€).

Grafik 1. Noćenja i dolasci u kolektivnom smještaju, %

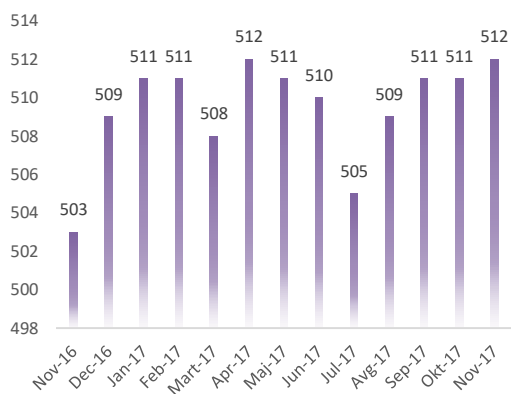
...Nastavlja se trend rasta dolazaka i noćenja turista...

Grafik 2. Inflacija, stope rasta, %

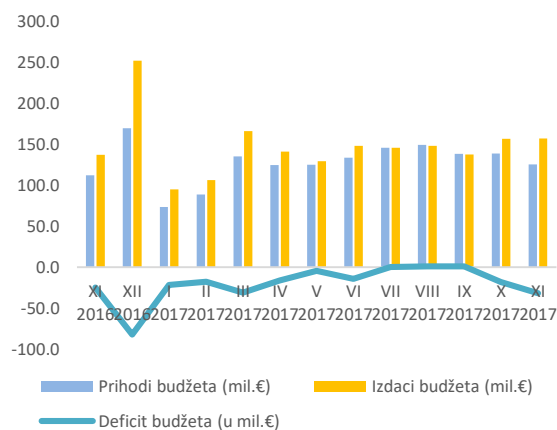
Blagi porast cijena u novembru u odnosu na oktobar...

Grafik 3. Kretanja na tržištu rada

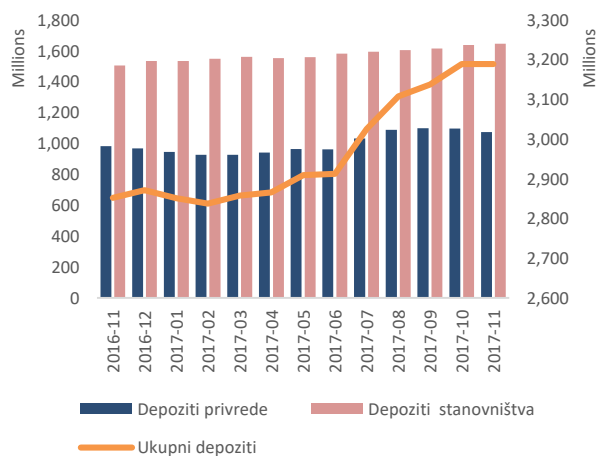
...Prosječna neto zarada u novembru je iznosila 512€...

Grafik 4. Kretanje prihoda i rashoda, u mil.€

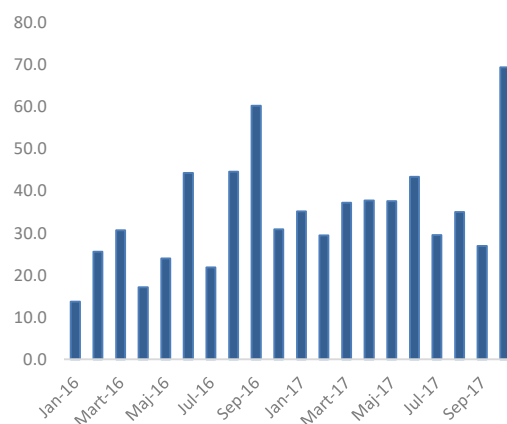
...Prihodi u periodu januar-novembar veći su za 12,4% u odnosu na prethodnu godinu...

Grafik 5. Neto profit banaka, u 000 €

... Ukupni depoziti su u novembru dostigli rekrdan nivo od 3,2 mlrd.€, što predstavlja rast od 11,8% na godišnjem nivou, pri čemu su depoziti privrede povećani za 9,1%, a depoziti stanovništva 9,3%...

Grafik 6. Neto SDI jan-okt 2016, jan-okt 2017, u mil.€

...Nastavlja se rast neto SDI, opredijeljen povećanim ulaganjima u interkompanijski dug i nekretnine, uz značajno smanjeni odliv...

Tabela 1 Realni sektor (Izvor: Monstat)

Realni sektor	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	M-n-M	XI 2017 - g-n-g	2017/2016 g-n-g
Industrija																
Industrijska proizvodnja	-8,9	9,1	-19,5	6,2	-17,4	-10,2	-1,2	-13,9	0,2	2,7	-7,0	2,6	4,0	11,4	4,0	-4,8
Prerađivačka industrija	-28,9	2,4	-21,6	-17,2	-33,1	20,6	33,3	2,4	-14,6	-1,8	-2,4	7,9	8,9	1,8	8,9	-2,2
Vađenje rude i kamena	1,3	7,6	53,3	200,0	200,0	95,8	165,1	85,4	123,6	98,4	64,9	115,1	147,3	15,9	147,3	119,0
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	34,0	20,0	-26,3	13,6	-15,3	-55,1	-74,5	-76,9	5,1	-8,9	-31,1	-26,3	-23,5	29,2	-23,5	-28,0
Turizam																
Dolasci turista	23.882	23.119	18.085	20.374	27.294	61.202	92.403	129.918	166.642	178.788	129.706	68.135	32.284	-52,6	35,2	17,7
Noćenja turista	61.275	48.383	45.603	55.119	70.225	152.342	294.437	594.186	862.419	927.442	557.484	195.076	71.593	-63,3	16,8	10,1
Promet u maloprodaji																
Stalne cijene	1,5	4,6	4,2	3,4	3,1	3,4	3,8	3,3	2,7	2,2	2,4	2,9	3,6			
Tekuće cijene	3,2	6,9	5,1	4,7	4,6	4,9	5,2	4,9	4,7	5	5,2	5,3	5,8			

Tabela 2 Inflacija (Izvor: Monstat)

Inflacija - stope rasta	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	M-n-M	XI 2017 - g-n-g	2017/2016 g-n-g
Indeks potrošačkih cijena	0.4	0.9	2.0	2.5	2.7	2.3	2.3	2.1	2.4	2.8	2.8	2.3	2.4	0.1	2.4	2.4
Harmonizovani indeks potrošačkih cijena	0.6	0.9	2.1	2.5	2.8	2.4	2.6	2.4	3.2	3.4	3.3	2.9	3.0	0.1	3.0	n/p
Indeks proizvođačkih cijena	-0.1	-0.3	1.9	0.8	0.7	0.6	0.8	0.2	0.1	0.0	-0.1	-0.2	-0.5	0.1	-0.5	0.4

Tabela 3 Tržište rada (Izvor: Monstat, ZZZCG, Fond PIO)

Tržište rada	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	M-n-M	XI 2017 - g-n-g	2017/2016 g-n-g
Broj zaposlenih	178,278	177,473	177,058	178,112	179,783	181,687	185,886	188,167	191,770	188,161	184,719	177,369	178,078	0.4	-0.1	2.7
Broj nezaposlenih	47,757	49,487	51,148	52,241	52,905	52,856	51,258	46,781	46,876	49,058	48,752	50,752	52,226	2.9	9.4	19.2
Stopa nezaposlenosti (%) ¹	20	21	22	22	23	23	22	20	20	21	21	22	22	0.4	1.6	3.5
Prosječna bruto zarada (€)	756	764	767	767	762	769	766	764	757	763	767	767	768	0.1	1.6	2.1
Prosječna neto zarada (€)	503	509	511	511	508	512	511	510	505	509	511	511	512	0.2	1.8	2.4
Prosječna penzija (€)	284	284	286	286	286	286	285	285	281	281	281	280	280	0.0	-1.5	1.1

¹ Promjene (M-n-M, X 2017 g-n-g i 2017/2016 g-n-g) prikazane u p.p.

Tabela 4 Monetarni sektor (Izvor: CBCG)

Monetarni sektor	X 2016	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	M-n-M	XI 2017- g-n-g
Ukupni krediti (u mil.€)	2,501.5	2,445.3	2,416.0	2,417.0	2,433.2	2,506.0	2,568.1	2,626.8	2,599.2	2,633.3	2,681.9	2,699.7	2,731.7	2,716.8	-0.5	11.1
Kreditni privredi (u mil.€)	922.4	937.0	937.2	939.9	943.7	973.7	1,001.1	991.3	986.8	961.7	937.6	930.5	944.5	960.0	1.6	2.5
Kreditni domaćinstvima (u mil.€)	1,006.8	1,013.0	1,018.0	1,022.4	1,030.9	1,046.3	1,057.0	1,069.1	1,082.1	1,083.7	1,089.5	1,103.5	1,114.2	1,124.1	0.9	11.0
Kreditni u kašnjenju (u mil.€)	333.3	274.4	271.0	304.7	266.6	292.3	289.7	302.8	273.6	266.1	243.0	229.1	245.2	0,210.7	-14.1	-23.2
Nekvalitetni krediti (u mil.€)	262.1	259.0	248.8	251.2	249.3	248.2	243.6	243.6	228.1	215.5	209.6	199.9	194.2	0,190.1	-2.1	-26.6
Ukupni depoziti (u mil.€)	2,842.0	2,852.2	2,871.5	2,851.5	2,837.2	2,857.4	2,865.4	2,909.2	2,912.3	3,025.5	3,107.3	3,137.4	3,188.7	3,188.6	0.0	11.8
Depoziti privrede (u mil.€)	976.5	983.1	967.7	944.3	925.6	926.0	940.0	962.9	962.4	1,032.0	1,089.2	1,098.8	1,096.4	1,073.0	-2.1	9.1
Depoziti stanovništva (u mil.€)	1,488.9	1,505.2	1,534.1	1,533.7	1,549.0	1,561.6	1,553.6	1,558.1	1,581.0	1,594.4	1,604.7	1,614.2	1,637.7	1,645.7	0.5	9.3
Kamatna stopa na kredite	7.7	7.6	7.5	7.4	7.3	7.2	7.1	7.1	7.1	7.0	7.0	7.0	6.9	6.9	0.0	-0.6
Kamatna stopa na depozite ²	1.0	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7	0.0	-0.2
Obavezna rezerva (u mil.€)	264.9	264.6	265.7	265.9	264.5	267.6	209.3	209.3	211.0	213.8	217.4	225.4	229.6	232.6	1.3	-12.1

Tabela 5 Eksterni sektor (Izvor: Monstat i CBCG)

Eksterni sektor	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	M-n-M	XI 2017 - g-n-g	2017/2016 g-n-g
Izvoz roba (u mil.€)	32.4	32.1	24.2	26.4	31.5	30.8	28.8	25.0	30.8	45.3	30.7	32.1	29.0	-9.9	-10.6	14.0
Uvoz roba (u mil.€)	165.3	173.2	101.4	154.2	200.9	184.7	210.4	214.6	216.7	204.8	193.8	203.3	187.8	-7.6	13.6	9.7
Deficit robne razmjene (u mil.€)	-132.8	-141.0	-77.2	-127.8	-169.4	-153.9	-181.5	-189.5	-185.8	-159.5	-163.1	-171.2	-158.9	-7.2	19.7	9.1
Neto strane direktne investicije (u mil.€)	34.7	24.1	35.0	29.5	37.2	37.8	37.5	43.3	29.5	34.9	26.9	69.1	n.p.	156.5	124.3	21.8

Tabela 6 Fiskalni sektor

Fiskalni sektor	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XI 2017/XI plan	XI 2017 - g-n-g	2017/2016 g-n-g
Prihodi budžeta (mil.€)	112.5	170.0	73.7	88.8	135.3	124.9	125.3	134.0	145.9	149.4	138.7	138.8	125.5	1.8	11.5	4.8
Izdaci budžeta (mil.€)	137.4	252.4	95.3	106.5	166.4	141.2	129.6	148.2	145.8	148.2	137.6	156.8	157.3	-0.1	14.5	12.4
Deficit budžeta (u mil.€)	-24.8	-82.4	-21.6	-17.7	-31.0	-16.3	-4.3	-14.2	0.1	1.2	1.1	-18.0	-31.9		28.3	224.5
Deficit budžeta (% BDP-a) ³	-0.7	-2.2	-0.5	-0.4	-0.8	-0.1	-0.1	-0.4	0	0	0	-0.4	0.0		0.0	-0.2

Tabela 7 Međunarodno okruženje

Međunarodno okruženje	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017	III 2017	IV 2017	V 2017	VI 2017	VII 2017	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	M-n-M	XI 2017 - g-n-g	2017/2016 g-n-g
Brent crude oil (USD/barel)	51.72	57.05	55.55	56.45	53.62	51.88	50.24	48.95	52.70	52.84	56.73	61.07	62.74	2.7	21.3	22.3
Aluminijum (USD/T)	1,737.11	1,727.74	1,791.24	1,860.75	1,901.47	1,921.22	1,913.02	1,886.25	1,903.23	2,029.63	2,100.15	2,173.50	2,104.00	-3.2	21.1	26.8
Euribor (12 mjeseci)	-0.08	-0.08	-0.10	-0.11	-0.11	-0.12	-0.13	-0.16	-0.15	-0.16	-0.17	-0.19	-0.19	0.0	-0.1	-0.1
Inflacija u Eurozoni ⁴	0.60	1.10	1.80	2.00	1.50	1.90	1.40	1.30	1.30	1.50	1.50	1.40	1.50	0.1	0.9	1.4

² Promjene (M-n-M, X 2017 g-n-g i 2017/2016 g-n-g) prikazane u p.p³ Promjene (M-n-M, X 2017 g-n-g i 2017/2016 g-n-g) prikazane u p.p.⁴ Promjene (M-n-M, X 2017 g-n-g i 2017/2016 g-n-g) prikazane u p.p.